

Уляна Мосійчук

студентка спеціальності «Геодезія та землеустрій»,

освітній ступінь «бакалавр

Науковий керівник: **Петрище О.І.**

к.с.-г.н., асистент кафедри геодезії та землеустрою,

Подільський державний аграрно-технічний університет,

м. Кам'янець-Подільський

ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ЗЕМЛЕВПОРЯДКУВАННЯМ

В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

Важливим етапом економічного розвитку є управління виробництвом, тобто цілеспрямована координація виробничого процесу. Найбільш важливою ланкою в системі колективної праці є управління людьми, оскільки людина є головною продуктивною силою. Тому управління виробництвом можна розглядати як цілеспрямований вплив на колективи людей для організації і координації їх діяльності в процесі виробництва [1].

Управління – це свідомий цілеспрямований вплив на керований об'єкт або окремі ланки його на основі пізнання, властивих їм закономірностей і тенденцій розвитку з метою досягнення постановленої мети при оптимальних витратах [2].

Управління землевпорядним виробництвом включає керівництво колективом, проведення організаційної роботи з добору і розстановки кадрів на різних ділянках виробництва, визначення для них кола виконуваних робіт, прав і відповідності, координацію їх зусиль, своєчасне матеріальне забезпечення процесу праці, розвиток і використання матеріальної та моральної зацікавленості працівників [2].

Роль управління надзвичайно велика. Постійне вдосконалення виробництва, збільшення його масштабів, зміни в економіці, перехід до

ринкових відносин – усе це викликає необхідність систематичного поліпшення структури управління.

Виробнича діяльність по землевпорядкуванню здійснюється в результаті взаємодії створюваних державою організаційних систем. Під системою управління слід розуміти сукупність взаємозв'язаних елементів, куди входять люди, предмети і засоби праці. В землевпорядних організаціях, як і у всіх інших, існують дві підсистеми: керуюча і керована [3].

Керуюча підсистема, або суб'єкт управління – це система органів лінійного управління та органів функціональних служб. Органи лінійного управління включають керівника землевпорядних організацій, головних і галузевих спеціалістів, начальників відділів і керівників виробничих підрозділів. Органи функціональних служб включають планування, облік і звітність, матеріально-технічне постачання, технологічну підготовку виробництва.

Важливою умовою ефективного функціонування лінійного управління є мінімальна кількість ланок управління, завдяки чому менше осіб залучається до управління [4].

При функціональному способі управління кожен з керівників віддає певним функціональним питанням, а підлеглисть виконавця можуть визначити кілька керівників одночасно. Зокрема, керівництво у відділі, групі з питань технічної підготовки виробництва, розробки і вдосконалення методики землевпорядних робіт здійснює головний інженер проектної організації, а агроекономічним обґрунтуванням проектів – головний агроном (грунтознавець, агролісомеліоратор). Даний спосіб управління забезпечує більш кваліфіковане керівництво з боку спеціалістів, які добре знають технологію виробництва у відповідних підрозділах. Функціональне управління не виключає лінійного, а потребує вмілого їх поєднання [4].

Керована підсистема, або об'єкт управління – це сукупність комплексів виробництва: виробничих підрозділів, служб обслуговування, транспорту. В

економічному плані керована підсистема являє виробничі фонди в їх постійному русі, який відбувається завдяки діяльності людей. Тому управління рухом виробничих фондів потребує управління діяльністю людей, які здійснюють процес виробництва.

Спільне функціонування керуючої і керованої підсистеми здатне утворити проектну організацію як систему по управлінню землевпорядними роботами. Ці обидві підсистеми знаходяться у постійному зв'язку. Так від суб'єкту управління, керуючої підсистеми надходить вказівка, а від об'єкту управління – сигнали про хід виконання виробничого процесу [1].

Процес управління – це виконання відокремлених але взаємопов'язаних, об'єктивно необхідних функцій.

Функція управління включає певні види цілеспрямованої діяльності по управлінню виробництвом, що зумовлено поділом праці всередині підприємства.

На даному етапі розвитку землевпорядкування можна виділити три основні групи функцій управління:

- 1) загальне керівництво;
- 2) спеціалізоване керівництво;
- 3) технічне обслуговування.

Функцією загального керівництва здійснюється планування, організація, регулювання, контроль і облік на всіх стадіях виробництва. Ця функція покладається на керівника проектної організації, головних спеціалістів, начальників відділів, експедицій, секторів.

Функції загального керівництва включають:

- 1) оперативне управління виробництвом;
- 2) техніко-економічне планування і аналіз;
- 3) організацію праці і виробництва;
- 4) фінансову діяльність

5) комплектування, підготовку кадрів [2].

Функції спеціалізованого управління зводяться до технологічного керівництва проектними і дослідними роботами, яке здійснюють керівники груп, начальники партій, галузеві спеціалісти. Ці функції включають оперативне планування, облік і регулювання процесу землевпорядкування.

Технічне обслуговування зобов'язане забезпечувати загальне і спеціалізоване управління своєчасною і достовірною інформацією для прийняття оптимальних рішень, а також необхідні умови праці управлінського персоналу. До функцій технічного обслуговування відносяться оформлення, розмноження і зберігання землевпорядної документації а також побутове обслуговування і зв'язок.

Функції управління складаються з елементів, основні з яких – планування, координація і регулювання, організація і контроль.

Планування є чітко сформульованим передбаченням, прогнозуванням, складанням планів і графіків роботи. У процесі координації забезпечують зв'язок між працівниками, які виконують різні функції. А з допомогою регулювання вносять певні зміни в процес виробництва. Організація праці – це налагодження, приведення в систему розподілу робіт, повноважень і відповідальності між керівниками і спеціалістами, забезпечення умов для встановлення правильних взаємовідносин у колективі [4].

Для ефективного виконання управління в землевпорядних організаціях розробляють посадові інструкції (положення) для кожного працівника апарату управління, в яких вказують підлеглисть працівника, порядок призначення його на посаду, рівень кваліфікаційних вимог, основні завдання, обов'язки і права, відповідальність за виконання обов'язків, способи матеріального стимулювання.

Перелік використаних джерел

1. Андрейцев В.І. Правовий режим землі як основного національного багатства (Коментар до ч. 1 ст. 1 Земельного кодексу України) / В.І. Андрейцев // Законодавство України: Науково-практичні коментарі. – 2002. – №4.
2. Беспалько Р.І. Основи управління землевпорядним виробництвом: навч. посібник / укл. Р.І. Беспалько, І.І. Казімір, С.Ю. Хрищук. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2012. – 304 с.
3. Беспалько Р.І. Історія земельних відносин та землеустрою в Україні: навч. посібник / укл. Р.І. Беспалько, Р.І. Романко. – Чернівці: Рута, 2008. – 104 с.
4. Беспалько Р.І., Черлінка В.Р. Основи землевпорядкування та землекористування: навч. посібник / Р.І. Беспалько, В.Р. Черлінка. – Частина 2. – Чернівці: Рута, 2005. – 73 с.

Мар'яна Фаб'янчук

студентка спеціальності «Геодезія та землеустрій»,
освітній ступінь «бакалавр»

Науковий керівник: **Додурич В.В.**

старший викладач кафедри геодезії та землеустрою,
Подільський державний аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець-Подільський

УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

Одним із основних завдань реформи децентралізації є посилення ролі територіальних громад із наданням їм права самим розпоряджатися землями, котрі перебувають як у межах населених пунктів, так і поза ними. У статті досліджено тенденції розвитку правових аспектів реформи децентралізації у сфері земельних відносин. Проаналізовано проблеми законодавчого забезпечення реформи децентралізації.

Питання децентралізації повноважень знайшло відображення в Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні, схваленій Розпорядженням Кабінету Міністрів України №333р від 01 квітня 2014 року [1]. У ній зазначається, що однією з нагальних проблем розвитку місцевого самоврядування є подолання його відстороненості від